

Pekelkreeftje (II)

Het pekelkreeftje (*Artemia salina*) die we vorige keer beter leren kennen hebben, is een prachtig voedsel voor vissen. De pas uit de eitjes gekomen larven (naupliën) van dit "kreeftje" zijn zo klein, dat ze ook voor jongbroed van vele aquariumvissen een ideaal voedsel vormen.

Deze kleine *Artemia*'s worden verkregen door het ontluiken van rusteieren (zie vorige bijdrage). Vele kweek- en ontluikingsmethoden zijn beschreven, allen beginnen met de zin: "Men kope een buisje *Artemia* eieren bij uw aquariumhandelaar". Wat we ook nodig hebben is zoutwater! Niet zomaar water met een schep keukenzout erbij, maar pekelwater gemaakt met ruw zeezout (een flinke eetlepel per liter leidingswater). Nog beter is een artificieel zeewater gemaakt uit verschillende zoutmengsels (bijvoorbeeld: Instant Ocean). De aquariumhandelaar helpt U graag!

Met de eieren en het geschikt zeewater hebben we nu bijna alles om te kunnen starten. Het type "kweektoestel", of beter gezegd het ontluikings-recipiënt zal afhangen van de hoeveelheid larven die men wil produceren. In de handel zijn er zeer professionele (en goede), en doorgaans zeer dure, apparaatjes te koop. Met een beetje vindingrijkheid en handvaardigheid echter kunnen we zelf een eenvoudig ontluikingsstelsel bouwen.

De eenvoudigste manier om *Artemia* eitjes te ontluiken is de "jamplot"-methode. In een bokaal met zoutwater doet men een mespunt eieren. Belangrijk hierbij is ervoor zorg te dragen dat niet meer dan de helft (tot 3/4) van het wateroppervlakte bedekt is met de eieren. Het bokaal wordt nu bij ongeveer 25°C en in het licht gezet (een krachtige lamp bij het bokaal helpt!) Na ongeveer 24 tot 36 uur zijn de meeste larven ontloken en kan men de massa's oranje diertjes zien rondzwemmen.

Doordat de larven aangetrokken worden door licht kunnen (positief fototactisch) ze met een lamp gemakkelijk geconcentreerd en overgeheveld worden... klaar voor gebruik! Een stuk karton met een gaatje geplaatst tussen de lamp en het bokaal doet wonderen. Het is belangrijk wat tijd te spenderen aan het concentreren en het overhevelen van de larfjes om zo weinig mogelijk eischaltjes in uw aquarium te brengen. Deze eischaltjes zijn niet geschikt voor consumptie door de vissen en kunnen alleen maar de waterkwaliteit van uw aquarium in gevaar brengen. Indien we de *Artemia* naupliën aan zoetwatervissen voeren en men wil absoluut geen zeewater in het aquarium brengen, dan kan de pekels van de larfjes gescheiden worden door de vloeistof door een zakdoek te gieten. In de zakdoek blijven dan de larven achter en die kunnen in het aquarium worden uitgespoeld. Voor het voeren van zeevissen, is deze behandeling niet nodig en kunnen de *Artemia*'s onmiddellijk in het aquarium worden gebracht.

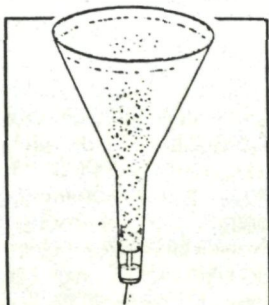
Voor de meer "gevorderden" onder ons, die dagelijks grote hoeveelheden larfjes nodig hebben, een tweede methode. Hier gebruiken we een V-vormig of konisch gevormd ontluikingscontainer. Verschillende mogelijkheden om dit te bekomen: een grote trechter met kurk, een omgekeerde plasticen colafles waarvan de bodem weggesneden is, of zelfs de punt (één van de hoeken) van een grote doorzichtige plasticen zak.

Met een beetje knutselen kan voor elk van deze containers een eenvoudige standaard gemaakt worden.

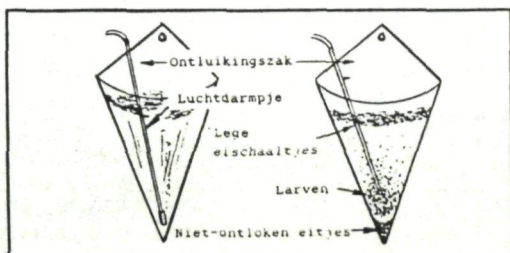
Het verschil bij deze ontluikingsmethode, in vergelijking met de vorige, is de beluchting. Een goede (zeer stevige) doorborreling van het zeewater verhoogt het ontluikingspercentage en is onontbeerlijk wanneer men met grotere volumes water werkt. Deze beluchting kan men op 2 manieren in het recipiënt aanbrengen. Bij de trechter en de plasticen cola-fles bijvoorbeeld kan men in het konisch gedeelte van de ontluikingscontainer een kurk aanbrengen met daardoor een darpje (aangesloten op een aquariumpomp). Een luchtsteentje (aangesloten of het darpje) in de container zorgt dan voor een stevige gelijkmatige doorborreling. Nog eenvoudiger kan het door een darpje (bijvoorbeeld bij de "plasticen zak methode") van boven af tot in de punt van het konisch gedeelte van het ontluikingsstelsel aan te brengen.

Het eigenlijke ontluiken van de cysten gebeurt analoog met deze beschreven in de "jampot" methode. Men brengt ongeveer 5 gram (1.5 koffielepels) per liter zee-water in de container, waar na ongeveer 24 uur (bij continue belichting en bij 25 °C) de meeste larfjes al "geboren" zijn en dus klaar om geogst te worden. Hier-voor stopt men de beluchting en wacht men 5 a 10 minuten. De lege eikapseltjes gaan drijven en de niet-ontloken eitjes bezinken. De larfjes concentreren zich net boven de niet-ontloken eitjes in het konisch gedeelte van de fles en kunnen gemakkelijk overgeheveld worden en gebruikt als visvoer. Om een betere scheiding tussen de larven en de eitjes te bekomen kan ook hier gebruik gemaakt worden van het fototactisch gedrag van deze diertjes (zie "jampot methode")

Vorige het -hoe en waarom- over de pekelkreeftjes, deze keer het -zelf kweken van de larven, en volgende keer... dan proberen we de larfjes op te kweken tot volwassen dieren. Nog dit, voordat U uw larven "ten dode opschrijft" in uw aquarium, bekijk ze eens met een vergrootglas of een microscoop... O, zo mooi!

Trechter met doorluchting voor het laten uitkomen van pekelkreefteitjes (figuur naar Sagar, 1980).

Plasticen zak methode voor het laten uitkomen van Artemia eitjes (figuur naar Plankton Culture manual, 1987)

LITERAAR

Plankton Culture Manual, published by Florida Aqua Farms Inc.,
1987, 5532 Old St. Joe Road, Dade City, Florida, 33525 USA
Sagar, K 1980 Het Tropisch Aquarium Uitgeverij: Markt Books b.v. Baam.

Colin Janssen;
Marinebioloog
Zeesterlaan 15
8450 Bredene